

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa Çiftçi tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

7/44552 sayılı yazılı soru önergeme süresi içinde cevap verilmediği için önergemi yeniliyorum.

Türkiye’de suç örgütlerinin ve çeteleşmenin ulaştığı boyut, “Hukuk Devleti” ilkesini doğrudan tehdit eden, ekonomik ve sosyal düzeni ve toplumsal adaleti zedeleyen kritik bir aşamaya ulaşmıştır. Adalet Bakanlığı’nın resmi verileri bu vahamete ayna tutmaktadır. Nitekim Türk Ceza Kanunu’nun 220 nci maddesinde tanımlanan “Suç işlemek amacıyla örgüt kurma, yönetme ve örgüte üye olma” suçu kapsamında kovuşturma evresine geçen dosya sayısı 2025 yılı sonu itibarıyla 7 bin 665’e, sanık sayısı 61 bin 157’ye, bu sanıkların işlediği belirtilen suç sayısı ise 77 bin 144’e ulaşmıştır. 2025 sonu itibarıyla Adalet Bakanlığı verilerine göre suçla sürüklenen çocuk kapsamındaki dosya sayısı ise 330 bin 496 olarak kayıtlara geçmiştir.

Sorunun kaynağına inildiğinde, eğitimden uzaklaştırılmış, işsiz veya günde 10 saat merdiven altı atölyelerde asgari ücretin bile altında çalıştırılan, sosyal yaşamdan ve nitelikli kentsel hizmetlerden izole edilen gençlerin, yaşadıkları "adaletsizliğin" ve dışlanmışlığın öfkesini şiddete yönelerek ifade ettikleri görülmektedir. Sahadan yansıyan araştırmalar ve medyaya konu olan raporlar, özellikle metropollerin kenar mahallelerinde gençlerin hayatının sistemin zorlayıcı çarkları ile suç örgütlerinin sahte cazibesi arasında sıkıştığını göstermektedir.

Kamuoyunda da suç örgütlerinin binlerce gençle etkileşim halinde olmasının temelinde derin yoksulluk, güvencesizlik ve adalet sistemine olan inançsızlığın olduğu eleştirileri yapılmaktadır. Organize suç ile ilgili düzenlenen iddianamelerde 2000-2008’li yıllarda doğan çocukların ve gençlerin ağırlıkta olması, kamuoyundaki kaygıyı teyit etmektedir.

Bu vahim tabloyu sadece adli veya polisiye bir sorun olarak görmek sorunun kaynağını göz ardı etmek anlamına gelmektedir. Organize suçlarla mücadelenin yalnızca gözaltı ve tutuklama kısı kacına hapsedilemeyeceği, gençleri ve çocukları suça iten eğitimsizlik, yoksulluk, kentsel adaletsizlik, sömürü gibi kök nedenleri ortadan kaldıracak çok boyutlu sosyal politikalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu kapsamda, TBMM’nin yanı sıra meslek kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin, bu alanda çalışma yürüten akademisyenlerin dahil olduğu çalışmaların yapılmasına ve bu konuda acil eylem planlarının hazırlanmasına gerek duyulmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- 2025 yılı itibarıyla çeteleşme suçuyla yargılanan 61 bin 157 sanığın suç profili ve bu kişilerin yoğunlaştığı mahallelerdeki emniyet tedbirleri nelerdir?
- 2- Adalet Bakanlığı verilerine göre çocukların karıştığı 300 binden fazla suça sürüklenen çocuk dosyasının varlığına dair, kolluk birimlerinin "suç işlenmeden önce" müdahale etmesini sağlayan bir istihbari takip mekanizması var mıdır?
- 3- Suç örgütlerinin "eleman devşirme sahası" haline dönüşen mahallelerde ve semtlerde emniyet birimlerinin hazırladığı bir "Suç Haritası" mevcut mudur?
- 4- Kamuoyunda da tartışıldığı üzere, Emniyet Genel Müdürlüğü içerisinde çetelere operasyon bilgilerinin sızdırıldığı ve kimi polislerin çetelere emniyet sisteminin özel bilgilerini aktardığına dair İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü soruşturma dikkate alındığında, sokak çetelerinin emniyetin içine kadar sızmasına karşı ne tür önlemler alınmaktadır?
- 5- Sokak çeteleri tetikçilerinin özellikle 18 yaş altı çocuklardan seçilmesi karşısında, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesindeki Çocuk Şube Müdürlükleri ve Toplum Destekli Polislik birimleri bu çocukların "tetikçi havuzuna" düşmesini engellemek için sahada ve sanal medyada hangi somut önlemleri almaktadır?
- 6- Suç örgütü liderlerinin yurt dışından veya içeriden sosyal medya aracılığıyla "lüks yaşam" sergileyerek gençlere ulaşmasını engellemek adına Siber Suçlarla Mücadele birimleri ne tür bir denetim gerçekleştirmektedir?
- 7- Bu örgütlerin finansal kaynaklarının kurutulması amacıyla son 1 yılda el konulan mal varlığı tutarı ne kadardır ve bu süreçte MASAK ile koordineli hangi operasyonlar yapılmıştır?
- 8- Yargıtay'dan bozulan veya HAGB kararı ile sokağa dönen çete üyelerinin, kendi mahallelerinde yeniden baskı kurmasını ve gençleri devşirmesini engelleyecek bir "Kolluk Takip Sistemi" mevcut mudur?
- 9- Onlarca operasyona rağmen çetelerin çökertilemediği eleştirileri karşısında düşünceleriniz nelerdir?